

Česká nová vlna

FAVh001 + FAVKh006

16. 12. 2020

Mgr. Šárka Gmitterková, Ph.D.

Herectví ve filmech NV

- Široké spektrum stylů, výrazových rejstříků a osobností
 - Autentické neherecké tváře
 - Školení herci (generační i tvůrčí vazby)
 - Režiséři jako herci (Evald Schorm, Jiří Menzel)
 - Dobové hvězdy pop-music (Václav Neckář, Marta Kubišová)
- Obsazování na základě typáže – představitelé vnáší do filmů autentické pocity nebo zkušenosti
- Modernistické herectví – v českém prostředí X reprodukční jistotě školeného projevu

Fenomén neherectví

- Nejvýrazněji spojené s triem Forman-Passer-Papoušek, ale také Věra Chytilová, Jan Němec nebo Jaromil Jireš
- Kontinuálně obsazovaní „neherečtí profesionálové“ – Jan Vostrčil, Josef Šebánek, Jan Stöckl, Ladislav Jakim
- Má přímý vliv na nový typ hrdiny a v důsledku i na dramaturgii filmů; forma společenské kritiky
- Nespornou výhodou představuje rozmanitost představitelů
- Miloš Forman – nechával představitele vystupovat svobodně, se všemi zlovyky, pouze minimální korekce
 - Ačkoliv scénář existoval, scény nehercům předehrával a následně je nechal dialogy přednést vlastními slovy
 - Dva typy neherců – 1) ti, co hrají sami sebe 2) ti, co mají nad postavou „navrch“ a dovedou ji zahrát (parodovat)

Lásky jedné plavovlásky (1965)

- Příběh mladé dívky Anduly, která se po noci strávené s klavíristou Mildou vypraví na návštěvu do Prahy
- Hana Brejchová ve své první roli, Josef Kolb jako dílenský mistr/dohazovač, Vladimír Pucholt
- „Tři záložáci“ – Vladimír Menšík (Vacovský), Ivan Kheil (Maňas), Jiří Hrubý (Burda) >> cílená kombinace profesionálního herce s neherci
- Dynamika skupiny nutí herce do bezprostředních reakcí na nehereckou spontaneitu a naopak pro neherce profesionál funguje jako svého druhu kotva, protože cítí rytmus a tvar celé scény.

Neherci ve filmech Věry Chytilové a Jana Němce

- Zatímco pro Formana jde v případě obsazování neherců o věc organickou, Němec a Chytilová pracují s neherci spíše jako s výtvarným komponentem a stylizačním prostředkem.
- Věra Chytilová si vybírá energické a charismatické ženy, které spojuje motiv viditelnosti a exhibicionismu (manekýna Marta, gymnastka Eva, Marie a Marie)
- *O slavnosti a hostech* – obsazení z okruhů známých Němce a Krumbachové >> postavy podle režiséra nezastupují toliko psychologické typy jako morální princip, ne vzdálený středověkým morálitám, kdy každá z figur ztělesňuje nějaký lidský nešvar
 - Jiří Němec, Jana Prachařová, Josef Škvorecký, Helena Pejšková, Karel Mareš, Zdena Salivarová, Evald Schorm, Jan Klusák

Jan Kačer (1936)

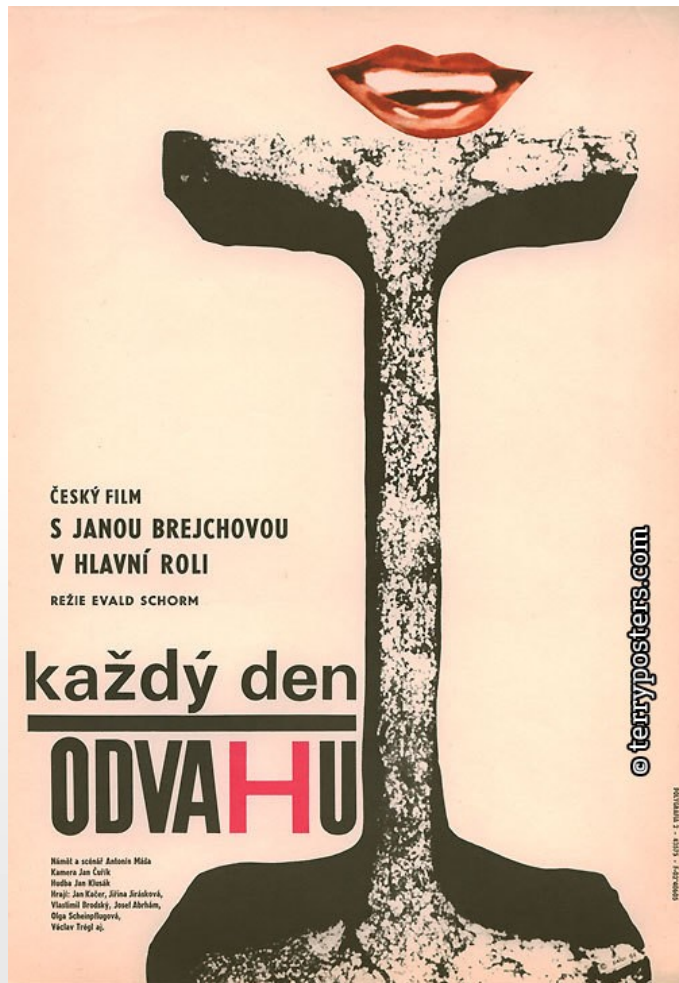
- Výrazná herecká tvář NV – spojený primárně s filmy Evalda Schorma, ale také Antonína Máši (*Bloudění*), Hynka Bočana (*Nikdo se nebude smát*) a Františka Vláčila (*Údolí včel*)
- Typ moderního hrdiny – hloubavého intelektuála X malá herecká variabilita?
- Ve filmech *Každý den odvahu* (1964) a *Návrat ztraceného syna* (1966) Kačerovy postavy matou svými fyzickými dispozicemi, svou silou i atraktivním zjevem, ale skrývají existenciální tápání a vnitřní zranitelnost.
- Postavy často ustrnulé v jednom bodě, neschopné vyrovnat se s minulostí, rezignované.

Evald Schorm

(1931–1988)

- „Tvorba, umění má být jako zákusek po dobré večeři. Jenže já jsem kost v krku“ >> autor zneklidňujících, existenciálních filmů
- Autor řady dokumentárních snímků – zájem o lidi, kteří nesouzněli s režimem a o témata, o nichž režim nechtěl hovořit
- Postrádal jednotný styl – konzistence spíš na rovině témat a hodnotových rámců
- Filmy obsazené předními profesionálními herci (Vlastimil Brodský, Dana Medřická, Jana Brejchová, Jan Kačer)
- Celovečerní hraný debut *Každý den odvahu* (1964), dále *Návrat ztraceného syna* (1966), *Pět holek na krku* (1967), *Farářův konec* (1968) a 60.léta uzavírá trezorový film *Den sedmý, noc osmá* (1969)

ČESKÝ FILM
S JANOU BREJCHOVOU
V HLAVNÍ ROLI
REŽIE EVALD SCHORM

každý den ODVAHU

Námět a scénář Antonín Mláda
Kamera Jan Čulík
Hudba Jan Klusák
Hrají: Jan Křezel, Štěpánka Žalinská,
Václav Měsíček, Josef Abrhám,
Olga Scheinpflugová,
Václav Trnčík aj.

© terryposters.com

www.terry.com

NĀVRAT ZTRACENEHO SYNA

český film
film o lásce a hledání
námět / evald schorm
scénář / evald schorm, sergej machonin
režie / evald schorm
kamera / františek ušlech - hudba / jan klusák
hrají / jan křezel, jana brejchová,
zasloužilá umělkyně dana medřická, laureátka státní ceny, jiri menzel aj.

© Erypa

FILM REŽISÉRA EVALDA SCHORMA

FARÁŘŮV KONEC

© terryposters.com